

Jak vyrábět kompost?

Aby kompostér dobře fungoval, je třeba dodržovat několik zásad:

1 Umístění kompostéru

Kompostér umístěte na **nezpevněnou půdu** na stinném či polostinném místě, například pod vyšším stromem či keřem v méně frekventované části zahrady. Kompostér se na slunečném stanovišti příliš **vysouší**. Naspod **položte drobné větvičky**. Ty umožní přístup vzduchu a odtok přebytečné vody, čímž se **zlepší a urychlí kompostování**.

2 Kompostér nechávejte uzavřený. Tím se v něm udržuje vlhkost.

Pokud kompost v kompostéru **vyschne**, kompostovací proces probíhat **nebude**. Pokud je kompost **příliš vlhký**, je vhodné jej přehodit a přidat suchý materiál (např. piliny). Pokud je kompost **suchý**, je vhodné ho **vlhčit užitečnou vodou**.

3 Věnujte pozornost správné skladbě kompostovaného materiálu. Jedna z důležitých zásad říká, že ze špatných surovin nemůže být dobrý kompost.

Základním pravidlem je **různorodá skladba materiálu**. Čím pestřejší je skladba materiálu ke kompostování, tím lépe. Důležitý je tzv. **poměr C:N**. Je tedy nutné míchat „hnědé se zeleným“ = uhlíkaté (C) s dusíkatým (N). Jednoduše řečeno **čím starší, tmavší a dřevnatější materiál** máme, tím je v něm obsaženo **více uhlíku**, čím je materiál **čerstvější, štavnatější a zelenější**, tím obsahuje **více dusíku**. Z toho plyne poučení, že samotnou trávu kompostovat nelze. Jedná se o dusíkatou, málo strukturní složku. Na kompostu pak dochází ke hnití a rozvoji zápachu, proto **je dobré míchat** ji s jiným materiálem, např. dřevní štěpkou nebo listím z předchozího roku.

4 Dostatečný přístup vzduchu

Kompostování je **aerobní proces**, který zajišťují miliardy bakterií, hub, plísní a také žížaly, proto je nutné zajistit dostatečný přístup vzduchu. Vlivem intenzivního tlení si **materiál sedá** a snižuje se i možný přísun vzduchu. Když **chybí kyslík**, nedochází ke tlení, ale k **zahnívání**. Při hnití bioodpadu kompost nevznikne. Hromadu je proto nutné **občas přeházet** a tím znovu promíchat. Jednak se kompost provzdušní, jednak **zhomogenizuje**, což je také důležité. Tedy kompostér rozebereme, přesuneme na nové místo a kompost do něj opět přeházíme.

+ Co do kompostéru patří?

zbytky ovoce a zeleniny (včetně citrusových plodů) / **kávané a čajové zbytky**
zbytky pečiva / skořápky z vajíček a ořechů / lepenka, papírové kapesníky, ubrousky
zvadlé květiny, **zemina z květináčů** / podestýlka domácích býložravých zvířat
v menším množství zbytky vařených jídel (brambory, těstoviny, rýže, knedlíky apod.)
posekaná tráva, listí, větvičky / plevele / **piliny, hobliny, kůra** / popel ze dřeva

– Co do kompostéru nepatří?

zbytky masa a kostí / koření plevele jako pýr, bršlice kozí noha apod. / **popel**
sáčky od vysavačů / **uliční smetky** / lakované a mořené dřevo

Hotový kompost je tmavý a voní zeminou. Můžou v něm být vidět kousky
ořechových nebo vaječných skořápek či větší větvičky. Ostatní zbytky
by již měly být rozloženy.

? Časté otázky a odpovědi

Můžu kompostovat slupky z exotického ovoce?

Ano, ale pouze **v malém množství**. Jeho kůra bývá chemicky ošetřena a zbytky
jedovatých postřiků by se mohly dostat do půdy.

Je možné kompostovat i v zimě?

Samozřejmě na zahradní kompost můžete bioodpady odkládat i v zimě.
Ale **neočekávejte**, že se budou bioodpady nějak výrazně **rozkládat**. Vzhledem
k tomu, že v tenké vrstvě (v malém objemu) **promrznou** a bakterie v ledu nežijí,
tak se rozkládat nebudou nebo jen pozvolna při oblevě. Ale na jaře to půjde
s oblevou velmi rychle.

Kolem kompostu létá spousta octomilek. Co s tím?

Octomilky přiláká **kvasící materiál** a velmi rychle se na něm množí. Tyto malé mušky
kompostu nijak nevadí, ale při práci na zahradě zkrátka obtěžují. Kvasící materiál
můžete **zakrýt papírem** nebo **zasypat pilinami**. Piliny totiž v kompostu působí
jako **dezinfekce**.

Co udělat s hromadou posečené trávy, aby v kompostéru nehníla?

Nechte posečenou trávu nejdříve lehce **proschnout**. Pak trávu pečlivě **navrstvěte** se
zeminou, štěpkou či kartony, aby byl **dušík a uhlík v rovnováze** a mohlo
dojít ke tlení.